

Záverečná správa o účasti Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Úvod

Svetové výstavy EXPO predstavujú obdobu olympijských hier pre rôzne oblasti - hospodársku, priemyselnú, vedecko-výskumnú i kultúrnu. Pravidelne ich navštevujú desiatky miliónov ľudí a tým sa stávajú najväčšou marketingovou platformou sveta v snahe riešiť problémy, ktorým ľudstvo čelí v celosvetovom meradle. Na malom priestore sa stretávajú rôzne kultúry, národnosti, národy v snahe prezentovať obchod, priemysel, inovácie, vedu, výskum, kultúru, umenie a taktiež nadväzovať kontakty a získavať nové inšpirácie pre ďalší rozvoj. Svetové výstavy sa konajú každých päť rokov a trvajú šesť mesiacov.

Všeobecné informácie o Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Svetová výstava EXPO 2025 sa konala v japonskom meste Osaka, v regióne Kansai, ktorý je domovom viac ako 20 miliónov ľudí. Aj preto organizátori očakávali veľmi vysokú návštevnosť nielen širokej ale aj odbornej verejnosti, kde sa jednotliví účastníci snažili podporiť rozvoj obchodných i politických vzťahov s jednou z najsilnejších a najstabilnejších ekonomík sveta.

Región Osaka-Kansai je charakterizovaný koncentráciou podnikov a výskumných ústavov v širokej škále oblastí vrátane životného prostredia, biologických vied a výroby. Je domovom aj tradičných remesiel a posúva Japonsko dosiahnuť spoločnosť 5.0, vďaka ovládaniu najpokročilejších technológií.

Pokiaľ ide o vzťahy so zvyškom sveta a Áziou, Osaka-Kansai slúži ako Ázijské centrum medzinárodného obchodu a dopravy. Región sa môže pochváliť širokou škálou geografických prvkov, od hôr až po roviny, s bohatým prírodným prostredím. Tieto prírodné, kultúrne a historické črty urobili z regiónu Osaka-Kansai spolu s Tokiom „zlatú cestu“ alebo obľúbenú destináciu pre domácich aj zahraničných turistov.

V roku 1970 bola Svetová výstava EXPO po prvýkrát v japonskej Osake, a ako celospoločenská atrakcia sa stala symbolom rýchleho ekonomického rastu Japonska a jednou z najoceňovanejších udalostí v krajine.

Po päťdesiatich piatich rokoch sa svetová výstava EXPO ako medzinárodné spoločenstvo opäť v roku 2025 vrátila späť do Osaky v Japonsku.

Japonská kandidatúra týkajúca sa EXPO 2025 Osaka, Kansai, Japonsko bola schválená Valným zhromaždením Bureau International des Expositions (BIE) v roku 2020, keď celosvetovo zúrila pandémia Covid-19, ktorá prinútila ľudstvo čeliť bezprecedentnej kríze.

Po tejto pandémii čelil svet novým výzvam, ako bola spolupráca medzi národmi a ľuďmi, potreba zlepšiť životné prostredie, sociálne systémy a zmeny v hodnotách a životnom štýle.

EXPO 2025 Osaka Kansai poskytla svetu príležitosť spojiť sa v jednom mieste, kde boli preskúmané témy „život“. Svetová výstava EXPO 2025 Osaka posilnila vzájomné vzťahy

medzi ľuďmi s rôznymi hodnotami z celého sveta, výsledkom boli nové ľudske siete a kreatívne nápady. EXPO 2025 Osaka Kansai zdieľala nádeje na lepšiu budúcnosť s prekonaním súčasnej globálnej krízy, s ohľadom na ochranu životov ľudí a zamyslením sa nad životom a životným štýlom.

Svetová výstava EXPO 2025 Osaka, Kansai, Japonsko sa konala od 13. apríla do 13. októbra 2025. Pod ústrednou **témou „Vytváranie budúcej spoločnosti pre naše životy“** sa výstava zamerala na hľadanie riešení pre výzvy, ktorým čelila moderná spoločnosť – od klimatických zmien, cez technologický pokrok, až po otázky zdravia, rovnosti a kultúrnej identity. EXPO 2025 Osaka predstavovalo výnimočnú príležitosť pre medzinárodný dialóg, výmenu poznatkov a prezentáciu vízií budúcnosti. Cieľom tejto témy bolo tiež podnietiť medzinárodnú komunitu k spoločnej tvorbe pri navrhovaní udržateľnej spoločnosti, ktorá podporuje predstavy jednotlivcov o tom, ako chcú žiť, keďže sa objavujú nové sociálne výzvy vrátane zväčšujúcich sa ekonomických rozdielov a zintenzívňujúcich sa konfliktov, zatiaľ čo sa vyvíjajú vedecké technológie vrátane umelej inteligencie a biotechnológie, ktoré ľuďstvu predstavujú zmeny, napríklad predĺženie dĺžky života.

Záchrana životov, Posilňovanie životov a Spájanie životov boli tri podtémy výstavy EXPO 2025. Japonská kultúra je už dlho založená na presvedčení, že akýkoľvek materiál, od všetkých živých tvorov až po kamienok pozdĺž cesty, má svoj vlastný život. S ohľadom na túto skutočnosť výstava EXPO vítala zvaženie „života“ nielen pre ľudske bytosti, ale aj v širšom zmysle o rozmanitých výtvoroch a prírode, ktoré obklopujú ľudí.

Miesto konania výstavy bol umelo vytvorený ostrov Yumeshima (Ostrov snov) v Osackom zálive, ktorý symbolizoval inovácie a urbanistické plánovanie s rozlohou 390 hektárov s rekultivovanou pôdou, ktorá sa budovala z miestneho stavebného odpadu. Ostrov bol špeciálne upravený na výstavné účely a ponúkal modernú infraštruktúru, ekologické riešenia a výnimočný výhľad na pobrežie a vnútorné more Seto.

Architektonickou dominantou výstavy bol Grand Roof Ring, najväčšia drevená kruhová promenáda na svete, ktorá symbolizovala jednotu v rozmanitosti. Celý areál bol navrhnutý s dôrazom na ekologickosť, recyklovateľnosť a energetickú efektívnosť.

Areál výstaviska EXPO 2025 Osaka mal rozlohu 1,55 km², kde v strede boli situované jednotlivé národné a tematické pavilóny, vodné atrakcie a zelené časti a promenády.

EXPO 2025 bolo koncipované ako „People’s Living Lab“ (Laboratórium života), kde sa stretávali technológie, kultúra a spoločenské inovácie. Výstava podporila ciele udržateľného rozvoja (SDGs) a koncept Spoločnosti 5.0, ktorý prepájal fyzický a digitálny svet prostredníctvom umelej inteligencie, internetu vecí, robotiky a analýzy veľkých dát. Zároveň vytvorila priestor pre globálnu spoluprácu krajín a organizácií, ktoré predstavovali svoje riešenia, kultúru a vízie budúcnosti.

Výstava bola rozdelená do tematických zón a pavilónov, ktoré reflektovali rôzne aspekty života a budúcnosti. Medzi najvýznamnejšie tematické pavilóny patrili:

- People’s Living Pavilion – zameraný na budúcnosť spoločnosti, technológií a životného prostredia,

- Future Society Showcase Pavilion – prezentoval virtuálnu realitu, digitálne inovácie a umelecké inštalácie,
- Tech World – priestor pre technologické riešenia z rôznych krajín,
- Signature Pavilions – osem kurátorsky vybraných tém, ktoré reflektovali kreativitu, vzdelávanie, zdravie, mobilitu a inklúziu.

Svetová výstava EXPO 2025 predstavovala pre všetkých príležitosť spolupracovať, inšpirovať sa a spoluvytvárať lepší svet. Výstava bola pozvánkou k zamysleniu nad tým, ako chceme žiť – dnes, zajtra a v budúcnosti.

Logo EXPO 2025 Osaka Kansai predstavovalo cieľ EXPO 2025 podporovať celosvetovú spoluprácu pri budovaní spoločnosti, v ktorej môže každý ísť svojou vlastnou životnou cestou a naplno prejsť svoj vlastný potenciál. Koncept loga EXPO poskytl platformu zbierať, spájať a inšpirovať sa.

Dizajn loga predstavoval „skákajúce“ živé červené krvinky - reťazec DNA ako nepravidelný krúžok červených kruhov, ktorý obsahoval päť kreslených očí a symbolizoval život a spoluprácu.

Zároveň bolo hrubým obrysom tvaru japonského mesta Osaka, vyjadreným v kruhu červených guľôčok. Päť kreslených očí bolo spätnou väzbou k logu EXPO 1970 Osaka, čo bol štylizovaný čerešňový kvet s piatimi okvetnými lístkami definovanými kruhovými výrezmi. Symbol živých buniek a očí je tiež odkazom na sochu japonského umelca Tarō Okamota, ktorý vytvoril 70 metrov vysokú sochu s názvom Tower of the Sun pre výstavu v roku 1970.

Dizajn oficiálneho maskota EXPO 2025 Osaka Kansai, Myaku-Myaku, bol inšpirovaný logom EXPO v kombinácii s vodou, ktorá je symbolom Osaky. Bez pevnej formy bol Myaku – Myaku niečo tekuté; jeho červené časti sa dali oddeliť a jeho vodnaté telo mohlo voľne meniť tvar s nekonečnými variáciami. Zvolený názov – Myaku-Myaku – symbolizoval niečo, čo sa odovzdáva z generácie na generáciu.

1 Účasť Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 618 z 5. októbra 2022 odsúhlasila oficiálnu účasť Slovenska na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka vo forme národnej expozície vybudovanej vo vlastnej réžii s výstavnou plochou o rozlohe 200 m². Finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu boli schválené v objeme 18 086 580 eur, z toho 12 505 500 eur na realizáciu expozície, 3 581 080 eur na prevádzkové výdavky a 2 000 000 eur na kultúrne a prezentačné podujatia, PR a marketing. Ich použitie bolo rozložené počas rokov nasledovne:

Rok	Výška finančných prostriedkov (eur)
2022	27 004
2023	2 520 073
2024	8 812 745
2025	6 569 864
2026	156 894
SPOLU	18 086 580

Zmluva o účasti Slovenskej republiky na svetovej výstave EXPO 2025 Osaka bola podpísaná 10. apríla 2023 a bol v nej Slovenskej republike pridelený pozemok na výstavbu samostatného pavilónu typu A s registračným číslom A30.

Ministerstvo hospodárstva SR na základe zmluvy s víťazným uchádzačom pripravilo projektovú dokumentáciu na architektonický návrh slovenskej expozície na svetovej výstave EXPO 2025 Osaka.

V prípravnej fáze čelilo viacero vystavujúcich krajín vrátane Slovenskej republiky problematickým otázkam na získanie potrebnej technickej podpory na vybudovanie vlastných pavilónov v požadovanom časovom intervale, pretože by sa mnohé stavebné materiály museli dovieŕ z iných krajín, z Ázie alebo Európy. Dôvodom bolo aj nedostatok stavebných firiem na japonskom trhu, nedostatok pracovnej sily a potrebnej stavebnej techniky, ktorá bola presunutá do iných regiónov v súvislosti s neočakávanou prírodnou katastrofou (zemetrasenie). Zároveň Japonsko čelilo aj vysokej inflácii, ktorá sa prejavovala zvýšenými cenami stavebných materiálov na japonskom trhu.

Všetky tieto skutočnosti by mali značný vplyv na financovanie vlastného pavilónu SR, čo sa prejavilo pri predložení cenovej ponuky na výstavbu, ktorý predstavoval takmer dvojnásobné navýšenie ceny oproti predpokladanej hodnote vyhlásenej nadlimitnej zákazky „Výstavba a demontáž slovenského pavilónu na svetovej výstave EXPO 2025 Osaka“.

Na základe vyššie uvedeného Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 263 z 2. mája 2024 presunula agendu spojenú so svetovými výstavami EXPO z Ministerstva hospodárstva SR na Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR a zároveň zmenila formu účasti Slovenska na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka zo samostatne stojaceho pavilónu typu A na formu zdieľaného pavilónu typu C.

V zmysle delimitačného protokolu bola v súvislosti so zmenou formy pavilónu odsúhlasená aj úprava rozpočtu výdavkov na roky 2024 – 2026 na oficiálnu účasť Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka v objeme 11 280 034 eur a ich použitie bolo rozložené nasledovne:

Rok	Výška finančných prostriedkov (eur)
2024	1 502 134
2025	9 668 020
2026	109 880
SPOLU	11 280 034

1.1 Expozícia Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Dňa 11. júla 2024 zasadla výberová komisia Japonskej asociácie EXPO 2025 a Slovenskej republike oficiálne pridelia výstavný priestor v spoločnej hale CS2 na výstavnej ploche E87 o rozlohe 53 m² a komerčnej ploche C88 o rozlohe 15 m² s rozmermi výstavného stánku o dĺžke 11,165 m, šírke 4,7467 m a výške 4,5 m. Celková výška haly bola 7m. Slovenská expozícia dostala k dispozícii aj administratívne priestory o veľkosti 12 m².

Slovenská republika sa prezentovala národnou expozíciou v tematickej zóne „Záchrana životov“ (Saving Lives) a bola umiestnená v zdieľanej hale spolu s desiatimi ďalšími štátmi: Chorvátsko, Slovinsko, Čierna Hora, San Maríno, Ukrajina, Izrael, Gabon, Guatemala, Panama a Uruguaj.

Umiestnenie výstavného stánku Slovenskej republiky bolo v zmysle rozhodnutia japonskej strany v susedstve štátu Izrael. Rozhodnutie japonskej strany o umiestnení SR v hale CS2 spolu s ostatnými vystavovateľmi bolo nemenné, ovplyvnené časom na prípravu expozície (do otvorenia EXPO 2025 Osaka zostávalo 9 mesiacov) a zrejme aj skutočnosťou, že krajiny dvoch slovenských spolu vystavovateľov (Ukrajina, Izrael) sú aktuálne súčasťou vojenského konfliktu.

Cieľom slovenskej expozície bolo vytvorenie príťažlivého priestoru, ktorý prezentuje Slovensko ako modernú krajinu šikovných ľudí, dobrých nápadov a príležitostí.

Priestor expozície predstavoval prostredie interakcie medzi návštevníkom a témou, prezentujúcou unikátnosti Slovenska. Účelom priestoru bolo realizovať konkrétne aktivity, vytvárať zážitky, podporovať komunikáciu a prezentovať unikátne projekty.

Slovenská expozícia využívala digitálne technológie (LED, LCD) kombinované s inštaláciou zrkadiel, čím vznikli iluzívne priestory, ktoré aj napriek malým rozmerom poskytli nevšedný zážitok. Tento zážitok dopĺňal obsah vytvorený na mieru. Projekcie boli zrkadlené tak, aby sa vytvoril čo najrealistickejší efekt. Digitálne technológie umožnili priniesť do priestoru živé obrazy a farby, ktoré flexibilne menili vizualizáciu stánku podľa aktuálnej témy.

Zámerom slovenskej účasti bolo vyzdvihnúť unikátnosti Slovenska v meniacom sa prostredí a predstaviť krajinu ako modernú, inovatívnu a kultúrne sebavedomú, prepájajúcu tradíciu, vedu a udržateľnosť.

Slovenská expozícia bola umiestnená v priestore, ktorý spájal rôzne zážitky a vytváral dojem plynulej cesty. Návštevník vchádzal do priestorov expozície, prechádzal a objavoval nové miesta a získaval zážitky, ktoré ho doviedli k inému východu.

Slovenská expozícia bola zložená zo 4 častí:

1. časť predstavovala stálu prezentáciu hlavných tematických okruhov Slovenska formou projekcie na strečových plachtách a LCD digitálnych technológiách. Strečové plachty predstavovali hlavné priečelie vstupu do slovenského pavilónu, boli vyhotovené na mieru a tematicky sa menili počas 6 mesiacov.

Interaktívny obsah na LCD obrazovkách, ktoré boli umiestnené po bočných stenách pri vstupe a výstupe boli taktiež doplnené obrazovými slučkami a umeleckým digitálnym obsahom.

Pri východe bola do projektu slovenskej expozície zakomponovaná pochôdzková LED plocha na podlahe, ktorá prezentovala kreatívny obsah, ktorý vytváral dojem obrazu Slovenska z vtáčej perspektívy. Stena pri východe bola doplnená o mapu strednej Európy pre lepšiu identifikáciu krajiny vo svete.

2. časť bola hlavných vrcholom slovenskej expozície a predstavovala 360 stupňovú projekciu s iluzívnou hĺbkou a so zakomponovaním zrkadiel na podlahe, stenách a na strope. Interaktívny

video obsah slovenskej expozície pozostával z hlavného videa v rozsahu 3 minút, ktoré pútavým obsahom a zaujímavou formou prevedenia predstavilo návštevníkovi krásy a jedinečnosti Slovenska a tematické okruhy slovenskej expozície. Videom sa vyvolala a docielila silná emócia, ktorá predstavila Slovensko japonskému návštevníkovi ako vysoko atraktívnu destináciu.

Okrem hlavného videa sa na projekcii obmieňali tematické videá vo forme 3 minútových video spotov predstavujúcich jednotlivé témy slovenskej expozície na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka. Obsah tematických videí reflektoval jedinečnosť tém a vyvolával v divákovi zvedavosť, inšpiráciu s cieľom podnietiť jeho záujem o Slovenskú republiku.

Priestor slúžil aj ako miesto stretnutia, prezentácie, rokovania a komunikácie.

3. časť: Komerčný priestor bol využívaný hlavne ako informačné centrum pre návštevníkov a ponúkal letáky a prezentačný materiál. Využívaný bol aj na ochutnávky tradičných slovenských pochutín a nápojov, či ako miesto podpisových akcií a interaktívnych hier.

Slovenská expozícia zaujala návštevníkov interaktívnym digitálnym pexesom, ktoré bolo na mieru pripravené slovenským výrobcom videohier a bolo umiestnené v komerčnej časti SR expozície. Hra sa vzťahovala k téme slovenských hradov – „**Nájdí svoj hrad – Find your castle**“, kde bolo umiestnených 9 najznámejších slovenských hradov, zámkov a kaštieľov.

4 časť: Kuchynské zázemie, sklad

V zmysle zmluvy o dielo na vybudovanie slovenskej expozície na svetovej výstave EXPO 2025 Osaka bola výstavba dočasnej stavby slovenskej expozície odovzdaná do prevádzky dňa 31. marca 2025 a počas 4. – 6. apríla 2025 prebehla testovacia verzia prevádzky slovenského pavilónu. Dňa 13. apríla 2025 bol slovenský pavilón slávnostne otvorený.

Dňa 24. októbra 2025 bola ukončená demontáž a likvidácia slovenského pavilónu t. j. prezentačnej časti, komerčnej časti a administratívnych priestorov a zároveň prebehla inšpekcia a kontrola priestorov zo strany organizátora. Japonská asociácia dňa 20. novembra 2025 oficiálne potvrdila vrátenie výstavnej plochy vrátane kancelárskych priestorov, ktorá slúžila pre potreby slovenskej expozície.

1.2 Tematický obsah slovenskej účasti na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Kreatívny koncept slovenského pavilónu sa niesol v **hlavnej myšlienke: „Slovensko – Srdce inšpirácie - Slovakia - Heart of Inspiration“**, ktoré vtiahlo návštevníkov do slovenskej krajiny krás, histórie, kultúry, atrakcií, inovácií, ale aj moderných ideí vedúcich k ochrane životného prostredia, nových inovácií v oblasti umelej inteligencie, robotizácie, priemyslu 4.0, vedy, výskumu, mobility a pokrokových technológií.

Cieľom bolo zaujať návštevníkov, podnietiť zvedavosť, inšpirovať a vytvoriť kooperačné väzby, podporiť obchodné aktivity slovenských firiem a pritiahnúť ázijských turistov.

Obsahový koncept slovenskej expozície bol zameraný na predstavenie Slovenska ako zaujímavej a pútavej krajiny s množstvom inovatívnych a sofistikovaných technológií v rôznych segmentoch s dôrazom na nové technológie a inovácie.

Denný program bol orientovaný na prevádzku slovenskej expozície, prezentáciu a projekciu interaktívneho obsahu, interakciu a prehliadky pre návštevníkov. Pravidelne počas trvania slovenskej expozície sa konali v priestoroch pavilónu interaktívne hry, súťaže, autogramiády, prednášky, prezentácie, ochutnávky, degustácie ale aj kultúrne a hudobné vystúpenia.

Aktivity slovenskej expozície boli plánované v súlade s nastavenými tematickými týždňami organizátora Svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka (Theme weeks) a tematickými týždňami slovenskej expozície vo forme seminárov, prezentácií, bilaterálnych rokovaní, workshopov, ale aj spoločenského a kultúrneho programu pre účastníkov v priestoroch EXPO areálu prípadne na iných prenájatých miestach.

Oficiálne logo slovenskej expozície vychádzalo z japonského znakového písma Kanji. Jeden zo symbolov znamená človek a jeho grafického začlenenia do logotypu **Slovakia** predstavovalo priesečník dvoch inšpiratívnych kultúr.

Maskot Slovenskej republiky reflektoval ústrednú myšlienku svetovej výstavy, ktorou je **udržateľnosť**. Bol vyrobený na mieru v tvare loga slovenskej expozície formou 3D tlače z recyklovateľného oceánskeho plastu a predstavoval symbol malého písmena „i“. V znakovom písme Kanji znamená symbol malého písmena „i“ človek, a to nielen v zmysle biologickom, ale aj osobnostnom. Stavebnica bola nielen produktom, ale aj príbehom zodpovednosti. Každý kus bol vyrobený z približne 100 gramov oceánskeho plastu, čo zodpovedá 10 plastovým fľašiam, ktoré boli vylovené a recyklované namiesto toho, aby naďalej znečisťovali oceány. Tieto fľaše dostali nový život, ktorý spája udržateľnosť s inováciou. Výnimočná technológia výroby a ekologický prístup urobili z tejto stavebnice viac než len suvenír – bol to skutočný krok k čistejšej budúcnosti.

Krstnou mamou maskota sa stala vodná slalomárka Elena Kaliská, držiteľka zlatých medailí z letných olympijských hier a prvá slovenská športovkyňa so zlatou medailou vôbec, ktorá bola predstavená na tlačovej konferencii 25. marca 2025 v Bratislave.

Pečiatka slovenskej expozície pozostávala z ikonickej pamiatky na Slovensku – Bojnického zámku a bola doplnená čičmianskym vzorom.

Pre potreby slovenskej účasti na EXPO 2025 Osaka bola vytvorená atraktívna a responzívna **web stránka**, ktorej súčasťou boli aj kontá na sociálnych sieťach, čím bola komunikácia efektívnejšia. Cieľom web stránky bolo poskytnúť informácie a uľahčiť komunikáciu návštevníkom, záujemcom o prezentáciu a partnerom prostredníctvom interaktívnych funkcií.

Prezentácia expozície Slovenska reflektovala ústrednú myšlienku svetovej výstavy venovanej životu a kľúčové odkazy zachrany, spájania a posilňovania životov. Tematické týždne slovenskej expozície zdôrazňovali príspevok Slovenska k podpore životného prostredia, inovácií, perspektívnych odvetví, zachovaniu dedičstva a kultúrnej identity, športového a umeleckého ducha, rozmanitosti a jedinečnosti.

Každodenný chod pavilónu zabezpečoval personál zložený z hostesiek, tlmočníka a manažérov (spolu 6 osôb denne), ktorí prezentovali Slovensko v oblasti inovácií, kultúry a cestovného ruchu.

Tematické týždne slovenskej expozície

1. **Vplyv klímy na kvalitu vína** (apríl) – prezentovali sa slovenské vína, pivo, destiláty a sklo, organizovali sa degustácie a B2B rokovania.
2. **Šport ako motivácia** (máj) – podpísalo sa Memorandum o spolupráci medzi Slovenským olympijským a športovým výborom a Japonským olympijským výborom. Prebehla autogramiáda dvojitej olympijskej medailistky Eleny Kaliskej a športový deň zameraný na športové udalosti a osobnosti SR.
3. **Zdravie a inovácie** (jún) – uskutočnili sa semináre predstaviteľov Strojníckej fakulty Košickej technickej univerzity na tému personalizovaného implantátu skeletu ľudského organizmu a inovatívnej metódy umelej pľúcnej ventilácie zastrešená Ústavom pre výskum pokročilých metód umelej ventilácie pľúc UPJŠ LF v Košiciach..
4. **Obnova dedičstva** (júl) – prebehli semináre a prednášky zástupcov Slovenského národného múzea, Slovenskej národnej galérie, Slovenského pamiatkového úradu a Asociácie historických hotelov na témy: zachovanie dedičstva pre nasledujúce generácie, kultúrne bohatstvo UNESCO na Slovensku, hrady a zámky Slovenska a príbehy historických hotelov.
5. **Chut' regiónov** (august) – prezentovali sa rôzne chute a druhy medoviny, organizovali sa degustácie slovenskej unikátnej medoviny a odborné semináre o slovenskom mede. Prezentovala sa tradičná keramika (majolika) a slovenský folklór formou živých vystúpení, spevu, tanca a živej hudby.
6. **Voda nad zlato** (august)– uskutočnili sa semináre na tému „Voda – fenomén 21. storočia“ a prezentácie kúpeľov a minerálnych prameňov.
7. **Umenie a móda** (september) – prezentoval sa slovenský folklór a spojenie tradičného a moderného umenia. Počas slovenskej expozície boli na LCD obrazovkách prezentované umelecké diela Martina Benku, Ľudovíta Fullu a majstrovské dielo Majstra Mikuláša z Levoče. Počas septembra boli na digitálnych nosičoch prezentované slovenské modelky v slovenských krojoch a partách, symbolizujúce tradičné nevesty, ktoré predstavovali vizuálny krok medzi minulosťou a budúcnosťou. Autenticnosť v detailne ustrojených krojoch a jedinečný súčasný facepainting s ohľadom na ornamentiku daných regiónov dokazoval krásu a hodnoty slovenských tradícií.

Medzirezortná komunikácia

Pravidelné pracovné stretnutia so zástupcami rezortov sa konali počas prípravnej fázy slovenskej účasti na EXPO 2025 Osaka za účelom prezentovania aktuálnych informácií o slovenskej expozícii a pripravovanom programe. Zároveň boli identifikované a diskutované priority, projekty na prezentáciu, návrhy na spoluprácu, ako aj harmonogram a program oficiálnych návštev vrcholných predstaviteľov jednotlivých rezortov počas konania svetovej výstavy EXPO. Všetky oficiálne návštevy rezortov slovenského pavilónu na EXPO 2025 Osaka boli koordinované a realizované v úzkej spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Tokiu.

Európska Únia a spolupráca s pavilónom EÚ na svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Pavilón Európskej Únie počas prípravnej fázy, ako aj počas konania svetovej výstavy, aktívne zapájal účastnícke krajiny EÚ do diania na pavilóne EÚ.

Od potvrdenia účasti SR na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka sa tím generálnej komisárky aktívne zúčastňoval všetkých oficiálnych stretnutí, kde zástupcov EÚ a členské štáty informovali o aktuálnom stave priprav SR.

Spolupráca s pavilónom EÚ bola výnimočná a intenzívna počas celej doby konania svetovej výstavy. Slovensko bolo v rámci trvalej expozície pavilónu EÚ prezentované dvomi fotografiami ikonických miest Slovenska – Bojnickým zámkom a panorámou Vysokých Tatier. Auditórium pavilónu EÚ bolo využívané pre potreby Slovenskej prezentácie a na rôzne podujatie pre verejnosť aj interné rokovania. Slovensko sa zapojilo do viacerých aktivít organizovaných EÚ pavilónom ako aj do osláv Dňa Európy dňa 09. mája 2025 aktívnou prezentáciou SR ako členského štátu EÚ. Slovenskú expozíciu pri tejto príležitosti navštívil aj eurokomisár pre obchod a ekonomickú bezpečnosť Maroš Šefčovič,

2 Program a podujatia slovenskej účasti na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

2.1 Odborné tematické misie

Slovensko sa počas výstavy predstavilo prostredníctvom viacerých odborných misií:

- **Vinárska misia (20. – 24. apríla 2025)**

Slovenská expozícia zorganizovala v pavilóne Európskej únie panelovú diskusiu a prezentáciu slovenských vín a destilátov pre 40 japonských someliérov. Prítomných privítala zástupkyňa generálneho komisára pre EÚ na svetovej výstave Concha Fernández de la Puente, ktorá okrem iného vyzdvihla, že Slovenská republika je vôbec prvá krajina v rámci polročného konania EXPO 2025, ktorá usporiadala podujatie v pavilóne Európskej únie.

Prezentácie sa zúčastnil aj Ambasadór slovenských vín v Japonsku Hiro Nishimura, ktorý vo svojom príspevku vyzdvihol najmä kvalitu slovenských vín.

Súčasťou vinárskej misie bola aj prezentácia slovenských výrobcov vín spojená s degustáciou medzi japonskými partnermi, importérmi, distribútormi a reštauráciami. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 90 hostí.

Za slovenských vinárov sa prezentácie zúčastnil prezident Zväzu vinohradníkov a vinárov Slovenska a spolumajiteľ vinárstva Mrva&Stanko Vladimír Mrva, zástupcovia vinárstva Matyšák a zástupca vinárstva Via Juris.

Súčasťou slovenskej expozície na Svetovej výstave v Japonsku bola aj prezentácia a výklad odborného someliéra z Národného salónu vín Petra Minárika.

Návštevníci slovenskej expozície mali možnosť vyskúšať aj ďalšie exkluzívne ochutnávky destilátov, medzi ktorými boli napríklad: slovenský nealko gin Toison,

červený remeselný gin Toison Ruby Red, zázvorový likér Zázvorica a tiež produkty značiek Urpiner, Frucona a Hubert.

Slovenské nápoje v slovenskej expozícii počas trvania EXPO 2025 bolo možné ochutnávať v skvostných pohároch značky RONA, ktorá má viac ako 130-ročnú históriu výroby kvalitného skla.

- **Podnikateľská misia SARIO (2x)**

V dňoch 25. – 28. apríla 2025 sa uskutočnila misia, ktorá bola súčasťou národného projektu Podpora internacionalizácie MSP, ktorý sa realizuje v rámci operačného programu. Misie sa zúčastnilo 30 zástupcov slovenských podnikateľov. Cieľovými sektormi tejto misie boli spoločnosti so záujmom o umelú inteligenciu, IT, digitalizáciu, internet vecí (IoT), big data, cloud computing, automatizáciu a biotechnológie.

V dňoch 1. – 3. októbra 2025 sa uskutočnila druhá podnikateľská misia, ktorá bola zastúpená 17 podnikateľmi z rôznych oblastí malých a stredných podnikov, ktorí prezentovali svoje produkty a diskutovali o obchodnej spolupráci.

EXPO 2025 Osaka ponúklo portfólio súčasne relevantných tém, ktoré čoraz viac pretvárajú podnikateľské prostredie na celosvetovej úrovni. Pre malé a stredné podniky, ktoré SARIO cez svoje aktivity podporuje, bolo preto prínosné, aby nadobudli nielen nové obchodné kontakty ale aby aj zozdieľali svoje skúsenosti so zahraničnými subjektami a objavili pritom novinky vo svete technológií a inovácií.

- **Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Slovenská akadémia vied a predstavitelia slovenských univerzít**

Dňa 29. apríla 2025 navštívili slovenský výstavný priestor zástupcovia ministerstva školstva, vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied na čele so štátnym tajomníkom pre vysoké školstvo a akademický výskum Róbertom Zsemberom.

Účasť početnej slovenskej akademickej delegácie na veľtrhu potvrdilo, že internacionalizácia vysokoškolského a akademického prostredia je dôležitá. Priamo v slovenskom stánku sa prostredníctvom unikátnych výstavných exponátov a videí prezentovali slovenské vysoké školy.

Slovenský pavilón predstavil okrem iného výnimočné projekty, na ktorých participuje Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach a sítě inovatívne personalizované implantáty, ktoré sú šité na mieru pacienta aj s pomocou 3D tlače.

- **Športová misia**

Slovenskú expozíciu na Svetovej výstave v japonskom meste Osaka navštívili 16. mája 2025 zástupcovia Slovenského olympijského a športového výboru, na čele delegácie ktorej bol prezident SOŠV Anton Siekel.

Cieľom bolo posilniť medzinárodné vzťahy medzi oboma krajinami predovšetkým v oblasti športu a olympizmu.

Prezident SOŠV Anton Siekel, generálny sekretár SOŠV Jozef Liba a viceprezident Japonského olympijského výboru Jutaku Jokoia spolu s riaditeľom Oddelenia medzinárodných vzťahov JOV Sendžim Išikawu podpísali Memorandum o spolupráci. Na podujatí nechýbala ani naša dvojnásobná olympijská víťazka vo vodnom slalome a krstná mama maskota slovenskej expozície na Svetovej výstave Elena Kaliská, ktorá absolvovala v slovenskej expozícii autogramiádu za výrazného záujmu návštevníkov Svetovej výstavy o jej podpis.

- **Zdravie a inovácie**

Dňa 17. júna 2025 vedenie Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach, v zastúpení dekana Jozefa Živčáka, navštívilo na Svetovej výstave v Japonsku slovenskú expozíciu, na ktorej boli prezentované implantáty šité na mieru ako výstupy aplikovaného vedeckého výskumu. Hlavným bodom návštevy boli dve odborné prednášky pred auditóriom japonských lekárov, odborníkov a biznismenov z oblasti zdravotníctva, kde zástupcovia Strojníckej fakulty TUKE a Marek Schnitzer, zástupca spoločnosti Sensible Biotechnologies, ktorá sa zaoberá výskumom, vývojom a výrobou implantátov s používaním 3D tlače pre lekársku implantológiu, prezentovali úspešné príklady prepojenia vzdelania s výskumom, vedou a aplikačnou praxou.

Prezentácia implantátov vyrábaných na Slovensku je dôkazom vysokej úrovne inovácií, výskumu a výroby v našej krajine a bolo zaujímavé predstaviť tieto výsledky a produkty slovenskej vedy a biomedicínskeho inžinierstva medzinárodnému publiku, ktoré reálne pomáhajú zlepšovať kvalitu života pacientov doma aj v zahraničí.

Seminár slovenských odborných špičiek si odniesol na Svetovej výstave medzinárodné uznanie. Podujatia sa zúčastnili odborníci a lekári z Univerzitnej nemocnice v Nagasaki, ktorí ocenili najmä prezentáciu o aditívnych technológiách v personalizovanej implantológii a tkanivových náhradách a taktiež aj vysokú technologickú úroveň implantátov, ktoré sú k dispozícii na Slovensku. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 40 hostí.

Táto jedinečná príležitosť tak otvorila priestor na rokovania so slovenskými firmami z oblasti inovácií a zdravotníctva, ktoré navštívila Svetovú výstavu v Japonsku s cieľom nadviazať nové partnerstvá a spoluprácu.

- **Obnova a ochrana dedičstva UNESCO**

Slovenská expozícia na EXPO 2025 v Osake zorganizovala v pavilóne EÚ dňa 23. júla 2025 otvorený seminár pre širokú verejnosť na tému slovenské kultúrne bohatstvo zapísané v prestížnom zozname UNESCO.

Cieľom tejto panelovej diskusie a prezentácie historických skvostov v našej krajine bolo priblížiť svetu výnimočnosť slovenských UNESCO lokalít a inšpirovať ich k návšteve Slovenska, krajiny v srdci Európy. Táto prezentácia nielen obohatila program výstavy, ale aj zvýraznila Slovensko ako krajinu s bohatým kultúrnym dedičstvom, ktoré si zaslúži svetovú pozornosť.

Prostredníctvom špičkových spíkrov zo Slovenska boli prezentované témy o význame ochrany nášho historického bohatstva. Anna Gondová, zástupkyňa Pamiatkového úradu

SR, otvorila tému zachovanie dedičstva pre nasledujúce generácie a tému kultúrne bohatstvo UNESCO na Slovensku. Gregor Gardoš, námestník generálneho riaditeľa Slovenského národného múzea, odkryl zákulisie obnovy slovenských hradov a zámkov. Nechýbal ani ikonický Spišský hrad, ktorý priblížil Juraj Kucharík, kurátor zo Slovenského národného múzea. A napokon zazneli aj romantické príbehy z historických hotelov v prednáške „Môj hotel – môj hrad“, ktorú predniesol prezident Asociácie historických hotelov Slovenska Ján Svoboda.

Podujatia sa zúčastnilo viac ako 100 hostí.

- **Udržateľná spoločnosť a chuť regiónov**

Slovenská účasť na EXPO 2025 v Osake začiatkom augusta v slovenskej expozícii v priestoroch Svetovej výstavy v japonskom meste Osaka pripravila podujatie, kde predstavila tokajské vína i tradičnú slovenskú medovinu. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 60 hostí.

Prezentácia pozostávala z prednášok a degustácii zástupcov spoločnosti Apimed, jedného z najznámejších producentov medoviny na Slovensku, Pavla Zetochu, obchodného manažera a Bystríka Slobodu, technológa.

Hostia a návštevníci slovenskej expozície mali možnosť spoznať rôzne druhy tejto tradičnej medovej pochúťky – od suchých až po sladké varianty, zároveň sa dozvedeli viac o historických koreňoch medoviny a jej význame v slovenskej kultúre. V rámci slovenskej expozície boli predstavené produkty, ktoré reprezentujú spojenie tradície a kvality. Návštevníci si následne mali možnosť pozrieť prezentáciu o tokajských vínach, ktoré patria medzi klenoty slovenského vinárstva.

- **Voda nad zlato**

Na Svetovej výstave EXPO 2025 v Osake sa Slovensko predstavilo aj ako vodný klenot Európy. V rámci expozície „Voda nad zlato“ odborníci predstavili verejnosti jedinečné bohatstvo slovenských vodných zdrojov. Slovensko na medzinárodnej pôde zdôraznilo svoju výnimočnú pozíciu vodnej veľmoci, ktorá hospodári s jedným z najcennejších prírodných bohatstiev Európy.

Odbornými garantmi a spíkrami počas týždňa boli Ivana Mahríková z Asociácie vodárenských spoločností a Ladislav Kizak, generálny riaditeľ BVS, a. s.

Naše prírodné bohatstvá boli na EXPO predstavené ako dôležitá súčasť identity Slovenska, lákajúca návštevníkov z celého sveta. Voda je pre nás nielen prírodným darom, ale aj strategickou hodnotou, ktorú musíme chrániť a Slovensko malo jedinečnú šancu ukázať svetu, ako sa dá s vodou šetrne hospodáriť.

Slovenskú expozíciu navštívil aj veľvyslanec Japonska na Slovensku, pán Yasuhiro Kawakami, ktorý ocenil slovenský príspevok k téme vody a význam prírodných zdrojov pre budúcnosť. Jeho návšteva podčiarkla dôležitosť dialógu o udržateľnosti medzi Slovenskom a Japonskom.

2.2 Národný deň Slovenskej republiky

Dňa 10. septembra 2025 sa Slovenská republika predstavila medzinárodnému publiku v rámci Národného dňa, ktorý mali počas trvania EXPO všetky krajiny k dispozícii na to, aby predstavili charakteristické znaky štátu, jeho kultúru a identitu. Koncept národného dňa Slovenska bol postavený na jednoliatom vystúpení hudobno-tanečného telesa kombinovaným so žánrovo odlišnými čiastkovými vystúpeniami obsahujúcimi zjednocujúci prvok - slovenské poklady, ktorými boli originálne PARTY a ich špecifické grafické motívy stvárnené na tvárach umelcov. Slovenskými pokladmi sú aj ľudia, ktorí svojím umením predstavili krok od histórie k súčasnosti.

Program bol zameraný na to najlepšie z kultúrnej identity Slovenska. Ponúkol jedinečné a originálne prepojenie tradičného folklóru, súčasného umenia a gastronómie.

Slávnostnú časť Národného dňa SR na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka otvorili príhovory prezidenta SR Petra Pellegriniho a japonského ministra ekonomiky zodpovedného za svetovú výstavu EXPO Itoa Yoshitaku, ktorí vyzdvihli dôležitosť účasti štátov na takýchto prestížnych medzinárodných podujatiach. Moderátorskou dvojicou počas Národného dňa boli Simona Simanová a Zulf Hyatt Khan ako spojenie skúsenej moderátorky s dynamickou osobnosťou nadšeného zahraničného propagátora Slovenska.

Hlavným bodom programu bol umelecký projekt Party v 21. storočí v spolupráci s Poddukel'ským umeleckým ľudovým súborom (PULS) z Prešova. Vystúpenie prinieslo netradičné spracovanie slovenskej party – tradičnej ozdoby hlavy – v kombinácii s hudbou, tancom a vizuálnym umením. Medzinárodné publikum videlo slovenský folklór v podobe prepojenia performatívneho a vizuálneho umenia a spoznalo jedinečné tradície i modernú tvár Slovenska.

Program bol počas celého dňa doplnený Živými sochami spoločne s choduliarmi v národných kostýmoch, ktorí zviditeľnili Slovensko autentickým a divácky atraktívnym spôsobom. Cirkusové umenie a výrazné kostýmy pritiahli pozornosť medzinárodného, ale hlavne japonského publika, ktoré má záľubu v kostýmoch a postavičkách.

Okrem toho živé sochy predstavili výnimočné osobnosti našich dejín z rôznych oblastí: Milan Rastislav Štefánik letectvo a diplomacia, Štefan Banič vynálezca a Martin Benka výtvarník. Práve živá socha Martina Benku bola prepojením na slovenskú expozíciu, ktorej súčasťou boli jeho obrazy. Návštevníci mohli nielen vidieť svetoznáme slovenské výtvarné dielo, ale výnimočne aj stretnúť jeho autora.

Moderná hiphopová choreografia bola prezentovaná v interpretácii Jara Bekra počas dňa nielen ako symbol mladej generácie a modernej budúcnosti, ale aj ako prezentácia slovenského talentu na medzinárodnej tanečnej scéne. Originálne skomponovaná hudba a fúzia najpopulárnejších hiphopových žánrov boli základom pre výber najlepších slovenských hiphopových tanečníkov.

Vysokú estetiku tanečného vystúpenia dotvárali originálne kostýmy navrhnuté prestížnym slovenským módnym dizajnérom Lukášom Krnáčom. Kostýmy odrážali nielen jednotlivé súčasné populárne hiphopové žánre, ale spoločne s facepaintingom niesli v detailoch aj tradičné ľudové motívy, čím napĺňajú ideu výstavy EXPO 2025 Osaka.

Návštevníci si mohli vychutnať aj ochutnávku slovenských vín, destilátov, medoviny, piva, pochutín a čajov, ktoré patria k prirodzenej súčasť domácej kultúry a tradície.

Počas večernej recepcie atmosféru dotváralo živé čiastkové vystúpenie Roba Opatovského, ktoré vyniklo vďaka kompozíciám v jemnom aranžmáne v duchu japonského minimalizmu, avšak so silnou slovenskou emóciou. Spevák predstavuje výnimočný slovenský multitalent, okrem autorských kompozícií dokázal skvelo vystihnúť hudobné žánre v rôznych aranžmánoch i v niekoľkých svetových jazykoch.

2.3 Sprievodné podujatia

- **Otvárací ceremoniál: 13. apríl 2025**

Slávnostného otvorenia slovenského výstavného priestoru sa zúčastnili Martin Krnáč, štátny tajomník Ministerstva cestovného ruchu a športu SR, Mário Maruška, štátny tajomník Ministerstva kultúry SR.

Na otváracom ceremoniáli prebehla degustácia slovenských vín realizovaná someliérom z Národného salónu vín Petrom Minárikom a kurátorka Slovenskej národnej galérie Zuzana Stančeková predstavila v minivernisáži veľikánov slovenského výtvarného umenia. Súčasťou slávnostného otvorenia bolo kultúrne vystúpenie folklórneho súboru Šarišan a športová ukážka bojových umení v podaní 7 člennej skupiny Kurilla BUDOKAN, ktorá prezentovala 3 druhy tradičného japonského bojového umenia – aikido, daito-ryu aikijujutsu a judo – v rámci Slovenskej expozície aj na vonkajšom pódiu v rámci EXPO. Slovenská republika bola zároveň prvou krajinou na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka, ktorá mala živé kultúrne a športové vystúpenia na verejnom otvorenom pódiu v rámci areálu EXPO.

- **Around the World Roadshow Japan: 16. apríl 2025**

Zástupca slovenskej účasti na EXPO 2025 Osaka sa zúčastnil organizovaného B2B workshopu cestovného ruchu s účasťou nákupcov (touroperátorov, cestovných kancelárií) z Japonska, ktorí prejavili záujem o ponuky turistických produktov z jednotlivých destinácií sveta. Workshop bol koncipovaný ako individuálne rokovania partnerov.

Cieľom účasti bolo odprezentovanie destinácie Slovensko pre japonských touroperátorov v Osake a nadviazanie kontaktov s japonskou odbornou verejnosťou a pozvanie ich na návštevu slovenskej expozície na Svetovej výstave EXPO Osaka, na tematické programy a následne v ďalšom roku aj na FAM trip na Slovensko za účelom zaradenia slovenskej turistickej ponuky do ich portfólia. Workshopu sa zúčastnilo 50 japonských nákupcov.

- **Deň Európy: 9. máj 2025**

Pri príležitosti osláv Dňa Európy navštívil slovenskú expozíciu Eurokomisár pre obchod a ekonomickú bezpečnosť Maroš Šefčovič. S príhovorom vystúpil aj v pavilóne EÚ. Zároveň boli počas dňa realizované rôzne aktivity napríklad zber pečiatok, nálepiek všetkých členských krajín zúčastnených na EXPO do špeciálneho albumu, vystúpenie

Mládežníckeho orchestra Európskej únie, dychové kvinteto, ktoré navštívilo aj slovenskú expozíciu, rôzne kvízy a súťaže, ktoré boli spojené s témou rozprávok.

Všetci zamestnanci nosili počas dňa jedinečný hodvábný šál s farbami loga pavilónu EÚ ako znak spolupráce, podpory a jednotnej identity členských štátov.

- **1 000 000. návštevník v spoločnom zdieľanom priestore Common C: 19. jún 2025**

Na oslavu úspechu miliónteho návštevníka haly Common C, v ktorej sa Slovensko nachádzalo, pripravili jednotlivé krajiny špeciálne podujatie prístupné pre všetkých. Predpoludním bol program venovaný deťom, ktoré mohli prostredníctvom kreslenia a vyfarbovania skúmať rozmanitosť krajín hravým spôsobom. Popoludnie bolo venované aktivitám pre dospelých v podobe zábavného kvízu a otestovania vedomostí o štátoch vrátane Slovenska, ktoré sa v zdieľanej hale spolu so Slovenskom nachádzali.

Súčasťou programu bolo aj slávnostné vyhlásenie miliónteho návštevníka, ktorý získal darčeky od všetkých krajín pavilónu.

- **Vystúpenie sólistov Štátnej opery Banská Bystrica: 23. jún 2025**

Vo vzdialenej Ázii sa dňa 23. júna 2025 predstavilo publiku svetoznáme slovenské umenie, a to výnimočným galakonzertom Štátnej opery Banská Bystrica.

Sólisti a sólistky tohto umeleckého telesa vystúpili v historickej sále Osaka City Central Public Hall v rámci svojho 40. jubilejného turné po celom Japonsku. Pod vedením generálneho riaditeľa Štátnej opery Šimona Svitka sa predstavili operní umelci Patrícia Malovec, Katarína Procházková, Michaela Šebestová, Dušan Šimo a Ivan Zvarík s klavírnym sprievodom Martiny Svitkovej.

Galakonzert výnimočných slovenských umelcov zo Štátnej opery z Banskej Bystrice bol príkladom toho, ako sa Slovensko prezentuje nielen v podobe technologicky vyspelej a podnikateľsky atraktívnej krajiny, ale aj ako kultúrne bohatý národ s hlbokými umeleckými tradíciami.

- **Expedícia ROBOT Praha – Osaka: 21. jún a 20. júl 2025** – Aktivita nadväzovala na historickú výpravu SAKURA 1970, ktorá bola inšpirovaná výzvou japonskej televízie, keď sa skupina československých turistov vydala autostopom na svetovú výstavu EXPO 1970 v Osake. V tom čase sa jej zúčastnili československí turisti, ktorí počas piatich mesiacov prešli cez Balkán, Irán, Afganistan, Singapur a Hongkong do Japonska.

Cieľom výpravy ROBOT – Praha – Osaka 2025 bolo absolvovať trasu z Českej republiky do Japonska na 7 historických vozidlách s myšlienkou odprezentovania československého priateľstva, technickej zručnosti, ale aj cestovateľského ducha.

Z Prahy ich slávnostne vypravil český prezident Petr Pavel a popoludní expedíciu privítali v Prezidentskom paláci v Bratislave, záštitu nad akciou prevzal prezident Peter Pellegrini. Toto spoločné gesto môžeme považovať za symbol pokračovania nadštandardných vzťahov medzi oboma našimi krajinami. Tento smelý projekt podporili aj veľvyslanci všetkých štátov, cez ktoré výprava prechádzala.

Posádky expedície ROBOT Praha – Osaka dorazili v kompletnej zostave do japonskej Osaky 20. júla 2025. Výprava historických vozidiel prešla viac ako 12 000 kilometrov za 30 dní naprieč 11timi krajinami Česko, Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Bulharsko, Turecko, Gruzínsko, Azerbajdžan, Kazachstan, Čínu, Južnú Kóreu až do Japonska. Výprava bola oficiálne pozvaná do českého pavilónu aj do výstavnej expozície Slovenskej republiky.

- **Športový deň v spoločnej hale: 21. júl 2025**

Aktivita všetkých zúčastnených štátov v zdieľanom priestore haly Common C, kde sme sa zamerali v spolupráci so SOŠV na prezentáciu príbehov, ktoré sa skrývajú za našimi tromi medailami z Letného európskeho olympijského festivalu mládeže 2022, pričom sme zdôraznili odhodlanie Samuela Košťála (plávanie), Lenky Gymerskej (atletika) a Renáty Jamrichovej (tenis). Aby sme rovnakú atmosféru priniesli aj našim návštevníkom, pripravili sme slovenský športový kvíz, v ktorom si mohli vyhrať vlastné medaily a rôzne darčeky. Tieto darčeky neboli len suveníry, stali sa pozvánkou k ďalšiemu spoznávaní Slovenska aj mimo športu, premieňajúc zvedavosť na objavovanie aj po odchode našich návštevníkov.

- **2 000 000. návštevník v spoločnom priestore Common C: 9. august 2025**

Spoločná hala Commons-C, v ktorom mala svoje miesto aj slovenská expozícia, privítal začiatkom augusta už 2 milióny návštevníkov z celého sveta. Celý deň sa tak niesol v znamení osláv dosiahnutého rekordu, radosti, interaktívnych zážitkov a medzinárodnej spolupráce – pričom Slovensko patrilo medzi najaktívnejších účastníkov programu.

Nabitý program prebiehal počas celého dňa a ponúkol pestrú paletu aktivít pre rôzne vekové skupiny účastníkov. Na záver bolo slávnostné vyhlásenie 2-miliónteho návštevníka.

- **Oficiálna návšteva predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Richarda Rašiho, podpredsedu Petra Žigu a poslancov NRSR: 3. – 5. september 2025**

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky pracovnú návštevu Japonska spojil aj s návštevou slovenskej expozície na EXPO 2025 Osaka a tak symbolicky nadviazal na kľúčové rokovania s najvyššími predstaviteľmi oboch komôr japonského parlamentu. Predseda parlamentu Richard Raši počas návštevy EXPO zdôraznil, že úspešná prezentácia Slovenska ako modernej a inovatívnej krajiny je nevyhnutným predpokladom na finálne uzatvorenie dohody o strategickom partnerstve a spolupráci. V rámci Svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka predseda NRSR oficiálne navštívil expozície Chorvátska, Čiernej Hory, Slovinska, Ukrajiny, Izraela, Guatemaly, Uruguaja a Panamy. Následne predseda R. Raši absolvoval prehliadku domáceho Japonského pavilónu v sprievode jeho komisára, odkiaľ sa s delegáciou presunul na návštevu pavilónu susednej Českej republiky a pavilónu Saudskej Arábie. Význam slovenského národného stánku na Osaka EXPO 2025 bol podľa predsedu parlamentu nespochybniteľný.

- **Ochutnávka slovenskej kuchyne: 12. september 2025**

Návštevníci mali možnosť ochutnať tradičné slovenské jedlá, spoznať lokálne chute a kombinácie tradičných receptov s modernou prezentáciou. Martin Záhumenský, jeden z najrešpektovanejších slovenských šéfkuchárov, ktorý pravidelne spolupracuje s poprednými svetovými šéfkuchármi, a Patrik Plates, ktorý hosťom jedlo nielen pripravil, ale osobne servíroval, pripravili nezabudnuteľnú ochutnávku rôznych jedál slovenskej gastronómie.

- **Spoločnosť pre kultúrny manažment - japonskí profesori: 27. september 2025**

Profesorov sprevádzali prezentácie a diskusie o kultúrnom manažmente a možnostiach spolupráce medzi Slovenskom a Japonskom.

- **Záverečný ceremoniál a rozlúčkové vystúpenie FS Očován: 11. – 13. október 2025**

Folklorný súbor Očován uzavrel kultúrny program Slovenska na EXPO 2025 Osaka vystúpeniami na vonkajších pódiumoch areálu EXPO v rámci záverečného ceremoniálu v pavilóne Slovenskej republiky. Záverečný ceremoniál sprevádzali spoločné aktivity so štátmi zdieľanej haly Common C.

Zoznam všetkých podujatí SR expozície na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Dátum	Podujatie
13. apríl 2025	Otvárací ceremoniál
13. apríl 2025	Vystúpenie KURILLA BUDOKAN
13.-15. apríl 2025	Vystúpenie folklórneho súboru Šarišan
20.-24. apríl 2025	Obchodná misia výrobcov vína, piva, liehovín a skla
25.-28. apríl 2025	Podnikateľská misia SARIO
29. apríl 2025	Misia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a inovácií SR a SAV
9. máj 2025	Deň Európy
16. máj 2025	Memorandum o spolupráci SOŠV a Japonského OV
16.-17. máj 2025	Autogramiáda Eleny Kaliskej
25. máj 2025	Návšteva princa Nikolu Petroviča Njegoša z Čiernej Hory
26.-27. máj 2025	Vystúpenie folklórneho súboru Šarišan
29. máj 2025	Návšteva starostu mesta Gifu Shibashiho Masanaa
30. máj 2025	Návšteva Satoshiho Tagawu, vedúceho propagačného oddelenia mesta Gifu, známeho podporou slovenského paralympijského tímu počas olympijských hier v Tokiu 2020.
9. jún 2025	Návšteva prezidenta Guatemaly Bernarda Arévala
11. jún 2025	Živý prenos miestnej pobočky Yoshimoto: - Program „Jimoto no Chikara“ (Miestna sila) umožnil predstaviť japonskému publiku Slovensko ako jedinečnú cestovnú destináciu.
16. jún 2025	Návšteva japonského herca a vinárskeho znalca Tatsumiho Takura: Tatsumi Takuro, viceprezident Asociácie milovníkov vína z Nipponu a rytier Japonskej someliárskej asociácie
17. jún 2025	Návšteva ministra poľnohospodárstva, chovu dobytky a rybolovu Alfreda Frattiho

17. jún 2025	Zdravie a slovenské inovácie – seminár SF TUKE
17. jún 2025	Vystúpenie sólistov Štátnej opery BB v SR pavilóne na EXPO
19. jún 2025	1 000 000. návštevník v spoločnej výstavnej hale Common C
20. jún 2025	Sedem vozidiel s československou posádkou vyrazilo z Prahy s cieľovou stanicou - dejisko Svetovej výstavy v japonskom meste Osaka. „Expedícia ROBOT Praha – Osaka“
23. jún 2025	Vystúpenie sólistov Štátnej opery Banská Bystrica Galakonzert
1. júl 2025	Návšteva zástupcov CK AGRITOURS Slovakia
17. júl 2025	Návšteva slovenských talentovaných mladých výskumníkov: rámci Európskej súťaže pre mladých vedcov navštívila expozíciu skupina talentovaných mladých vedcov.
20. júl 2025	Návšteva chorvátskeho ministra zahraničných vecí Gordana Grlića Radmana spolu s delegáciou
21. júl 2025	Športový deň hala CS2
25. júl 2025	Privítanie expedície ROBOT Praha – Osaka v SR pavilóne
23. -25. júl 2025	Vystúpenia folklórneho súboru Partizán z Banskej Bystrice
23. júl 2025	Predstavenie kultúrneho dedičstva UNESCO
26. júl 2025	Návšteva podpredsedu vlády Gabonskej republiky Huguesa Alexandre Barro Chambriera
6.-8. august 2025	Vystúpenia folklórneho súboru Ekonóm z Bratislavy
7.-9. august 2025	Ochutnávka tradičnej slovenskej medoviny
9. august 2025	2 000 000. návštevník v spoločnej výstavnej hale Common C
20.-22. august 2025	Predstavenie Slovenska ako vodného kráľovstva
26. august 2025	Počítacia hra s návštevníkmi o histórii Slovenska
27.-29. august 2025	Vystúpenie folklórneho súboru Podpoľanec
1. september 2025	Návšteva študentov z Gymnázia Šrobárova v Košiciach a Súkromného bilingválneho gymnázia Česká Bratislava
2. september 2025	Návšteva Seiko Noda, predsedníčky parlamentnej skupiny priateľstva Japonsko-Slovensko
3.-5.september 2025	Oficiálna návšteva predsedu NRSR a delegácie NRSR
10. september 2025	Národný deň Slovenskej republiky
10. september 2025	Vystúpenie Spišské divadlo – Živé sochy
10.-12.septembra 2025	Vystúpenie folklórneho súboru PULS
11. september 2025	Vystúpenie United Movement – Jaro Bekr
12. september 2025	Ochutnávka slovenskej kuchyne
14. september 2025	Adoptovanie stromu v „Lese civilizácií“, ktorá bola inštaláciou so starobylými subfosílnymi dubmi, z ktorých každý strom bol venovaný jednému zúčastnenému národu.
18. september 2025	Návšteva Yoshia Anda, mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Japonska
26. september 2025	Návšteva Noriakiho Kasaia, legendárneho japonského skokana na lyžiach

27. september 2025	Návšteva japonských profesorov – členov Spoločnosti pre kultúrny manažment
1.-3. október 2025	Podnikateľská misia SARIO
6. október 2025	Návšteva SR pavilónu zástupcami BIE
8. október 2025	Workshop EU x Japan Animation Business Workshop – jedinečné podujatie pod záštitou EÚ, ktoré spojilo špičkových profesionálov z celej Európy a Japonska medzi nimi bola aj slovenská producentka Agata Novinská, ktorá hrdo priniesla slovenskú kreativitu a predstavivosť na svetovú scénu.
10. október 2025	Rozlúčka a zhodnotenie spolupráce štátov EÚ, podujatie sa konalo z iniciatívy EÚ v španielskom pavilóne
11. október 2025	Návšteva Matea Ciacchiho, ministra životného prostredia San Marína
11.-13. október 2025	Vystúpenie folklórneho súboru Očován
13. október 2025	Záverečný ceremoniál v slovenskom pavilóne

3 Partneri slovenskej expozície na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka

Na prezentácii Slovenska sa podieľalo viac ako 40 partnerov – od tradičných výrobcov, podnikateľov, univerzity až po kultúrne a športové inštitúcie.

V záujme a potenciáli slovenských producentov Slovenská republika mohla spoločne vytvoriť prestížnu a atraktívnu prezentáciu produktov na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka. Zámerom bolo prezentovať Slovensko v komplexnosti, jedinečnosť krajiny, jej príspevok v rámci globálnych výziev a prezentovať slovenské firmy, slovenských dodávateľov, slovenské produkty a projekty. Aj vďaka participácii slovenských partnerov sa slovenskej expozícii na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka podarilo ciele prezentácie Slovenskej republiky naplniť.

Partneri: Agrokarpáty Plavnica, APIMED, Asociácia vodárenských spoločností, Biomedical Engineering, Bratislavská vodárenská spoločnosť, Frucona Košice, Herbert Essentials Wild Fusion, IDC Holding Sedita, Majolika R, Old Herold, RONA Crystal Lednické Rovne, Spirit Company, Včelco, SEVAK – Severoslovenské vodárne a kanalizácie, Strojnícka fakulta Technická univerzita v Košiciach, Slovenský olympijský a športový výbor, Nuclear Power, Ústav a laboratória pre výskum pokročilých metód umelej ventilácie pľúc UPJŠ LF v Košiciach.

Vinárski partneri: Hubert Sered', Carpate Diem, Elesko, Chateau Rúbaň, Chateau Topoľčianky, Karpatská perla, Movino, Pivnica Radošina, Velkeer, Dubovský & Grančič, Víno Matyšák, Mrva & Stanko, Nichta, Vinpera, Pavelka a syn, Rariga, Villa Víno Rača, Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska, Ambition SK,

Kultúrne inštitúcie: Slovenská národná galéria, Slovenské národné múzeum, Pamiatkový úrad SR, Asociácia historických hotelov SR, Štátna opera Banská Bystrica

4 Vyhodnotenie výsledkov EXPO 2025 Osaka

Svetová výstava EXPO 2025 Osaka, Kansai, Japonsko sa konala 184 dní od 13. apríla do 13. októbra 2025 a sa zúčastnilo sa nej 158 krajín a 7 medzinárodných organizácií. Z toho

47 krajín malo samostatne stojace pavilóny, 17 krajín malo radové pavilóny a 94 krajín bolo v zdieľaných pavilónoch vrátane Slovenskej republiky.

4.1 Návštevnosť

Celková návštevnosť Svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka dosiahla 29 miliónov návštevníkov. Denne navštívilo Svetovú výstavu EXPO 2025 Osaka priemerne 150 000 návštevníkov, z toho približne 90 % z Ázie a 10 % zo zvyšku sveta.

Slovenský pavilón na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka privítal počas šiestich mesiacov viac než 3,8 milióna návštevníkov, čo predstavovalo priemerne 20 000 návštevníkov denne.

4.2 Kultúrne a športové podujatia

Na rôznych pódiových v rámci areálu EXPO Osaka sa predstavilo viac ako **180 účinkujúcich** v rámci viac ako **85 vystúpení** a jedného gala večera.

Slovensko zaujalo rozmanitosťou folklóru, hudby, tanca, spevu a profesionálnych kultúrnych a športových vystúpení.

- FS Šarišan – 15 vystúpení
- FS Partizán – 10 vystúpení
- FS Ekonóm – 10 vystúpení
- FS Podpoľanec – 5 vystúpení
- FS PULS – 4 vystúpenia
- FS Očovan – 11 vystúpení
- Trio Cello Connection – 14 vystúpení
- Štátna opera Banská Bystrica – 3 vystúpenia (vrátane gala večera v Osaka City Central Public Hall)
- Spišské divadlo – Živé sochy – 6 vystúpení
- Robo Opatovský – 1 vystúpenie
- United Movement – Jaro Bekr – 4 vystúpenia
- AIKIDO TEAM – 5 vystúpenia

4.3 Oficiálne návštevy a delegácie

Slovenský pavilón navštívilo viac ako **40 oficiálnych delegácií**, vrátane slovenských predstaviteľov a zástupcov rôznych krajín Európy, Ázie, Ameriky a Afriky a zástupcov medzinárodných organizácií.

Slovenské delegácie:

- Prezident Slovenskej republiky
- Predseda Národnej rady SR
- Podpredseda NR SR
- Poslanci NR SR
- Eurokomisár pre obchod a ekonomickú bezpečnosť
- Štátny tajomník Ministerstva cestovného ruchu a športu SR
- Štátny tajomník Ministerstva kultúry SR
- Štátny tajomník Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

Zahraničné delegácie:

Európska únia, USA, Japonsko, Južná Kórea, Španielsko, Taliansko, Nemecko, Švajčiarsko, Rakúsko, Maďarsko, Poľsko, Česká republika, Rumunsko, San Maríno, Čierna Hora, Uruguaj, Gabon, Chile, Izrael, Katar, Peru, Arménsko, Panama, Srbsko, Chorvátsko, Slovinsko, Ukrajina, Guatemala, Indonézia, Kanada, Saudská Arábia, OSN, BIE

4.4 Mediálna komunikácia

Komunikačná stratégia prepájala kľúčové kvantitatívne ukazovatele s kvalitatívnym zhodnotením obsahu, tónu a reputačného dopadu s cieľom priniesť ucelený obraz o tom, ako prebiehala komunikácia slovenskej účasti na svetovej výstave EXPO 2025 Osaka a vyhodnotiť efektívnosť jednotlivých realizovaných komunikačných aktivít.

Počas celého trvania svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka sa v spolupráci so subjektmi darilo aktívne komunikovať kľúčové prínosy slovenskej účasti na medzinárodnej výstave, o čom svedčí aj fakt, že počas kalendárneho roka 2025 EXPO Osaka zaznamenalo celkovo **388 zmienok v slovenských médiách** (50 ešte pred začatím svetovej výstavy, 138 vo fáze od 13. apríla do 13. októbra), pričom zmienky o EXPO Osaka mali zastúpenie naprieč tradičnými i novými médiami (344 zmienok v online priestore, 15 v periodickej tlači, 15 v televízii, 2 v rozhlase, 1 v špecializovaných podcastoch, 11 v agentúrnom spravodajstve).

V rovnakom období zároveň bolo evidovaných 16 zmienok v zahraničných médiách, pokrývajúcich najmä online médiá, print a televíziu/rozhlas. V období 13.04.2025 - 13.10.2025 bolo v rámci komunikačných aktivít pripravených a distribuovaných 16 oficiálnych tlačových stanovísk, usporiadané 2 tlačové konferencie a zorganizované 3 press tripy pre slovenské redakcie médií priamo do slovenskej expozície na EXPO 2025 v Osake. Celková hodnota mediálneho priestoru, tzv. Advertising Value Equivalent (AVE), ktorý EXPO Osaka v médiách vyplnilo počas kalendárneho roka 2025, bola na úrovni 605 450 eur, čím sa potvrdzujú pozitívne dopady realizácie jednotlivých komunikačných aktivít (organizácia press tripov, intenzívna komunikácia v online priestore, realizácia strategických platených kampaní v online priestore a i.).

Možno konštatovať, že sa podarilo maximalizovať viditeľnosť značky EXPO Osaka, rovnako ako aj národnej agentúry SLOVAKIA TRAVEL v očiach odbornej i širšej verejnosti.

Najvýraznejší mediálny ohlas v slovenskom i zahraničnom priestore generoval **Národný deň SR (10. september)**, ktorého sa zúčastnil prezident SR Peter Pellegrini a japonský minister ekonomiky Ito Yoshitaka. Tento deň bol zároveň kľúčovým momentom na sociálnych sieťach, kde kolaboračný post s EXPO Japan dosiahol **169 562 zobrazení**. Ďalšími mediálne silnými témami boli **Expedícia ROBOT Praha – Osaka**, ktorá prepojila cestovateľského ducha s technickou zručnosťou, a prezentácia **inovatívnych implantátov** Strojníckej fakulty TUKE, ktorá získala medzinárodné uznanie odborníkov z Nagasaki.

Pozitívna tonalita mediálnych výstupov bola budovaná najmä cez naratívy o **Slovensku ako 'Srdci inšpirácie'**. Mediá pozitívne reflektovali najmä úspešné prepojenie tradície (folklórne súbory ako PULS, Šarišan či Očovan) s modernými technológiami (360-stupňová projekcia, interaktívne pexeso). Významným pozitívnym faktorom v komunikácii bolo aj ocenenie

Slovenska ako **prvej krajiny**, ktorá **usporiadala podujatie v pavilóne Európskej únie** (Vinárska misia), a taktiež ako prvá krajina **usporiadala kultúrne podujatie na vonkajšom priestore EXPO areálu** v prvý deň oficiálneho otvorenia EXPO 2025 Osaka, čo posilnilo imidž SR ako aktívneho člena medzinárodného spoločenstva.

V oblasti sociálnych sietí bolo v období 13.04.2025 – 17.10.2025 na kanáloch Facebook, Instagram a LinkedIn zaznamenaný **celkový zásah 1 448 107 ľudí, počet zobrazení 4 184 093**, a tiež rast publika z 841 na 1 815 ľudí (+ 115,8 %), pričom sa stabilne podarilo udržať zapojenie komunity na úrovni 5 830 interakcií pri engagement rate: 0,41 %. Miera zapojenia dosiahla úroveň 0,41 %, čo je vzhľadom na charakter komunikácie, veľkosť publika a rozsah dosahu primeraná a stabilná hodnota, zodpovedajúca bežným benchmarkom pre organický a sponzorovaný obsah v tomto segmente.

Najúspešnejšími príspevkami na sociálnych sieťach boli:

- kolaboračný post “Today’s National Day – Slovakia” s EXPO Japan (169 562 zobrazení),
- sponzorovaný Reel “A Day at Expo” (138 091 zobrazení, dosah 801 930).

Tieto výsledky potvrdzujú efektivitu zvolenej obsahovej stratégie aj správne načasovanie komunikačných momentov.

Na základe vyhodnotených dát možno konštatovať, že komunikácia účasti Slovenskej republiky na EXPO 2025 Osaka splnila očakávania a v mnohých oblastiach dokonca prekonal pôvodne stanovené ciele v rámci Komunikačnej stratégie, a to najmä v oblasti dosahu a vizibility, kde boli pôvodné odhady prekročené viac než 4,8-násobne (reach) a 6,8-násobne (impressions), čo výrazne posilnilo povedomie o Slovenskej republike v medzinárodnom kontexte a zvýšilo dlhodobú reputačnú hodnotu projektu. Súčasne online komunikácia vykázala nadpriemerný výkon pri formátoch orientovaných na vizuálne silný storytelling a autentické zákulisné zábery.

Pozitívny trend bol identifikovaný aj v kvantite a tonalite mediálnych výstupov, ktorá sa stabilne posúvala k faktickému, informatívnemu a pozitívnemu pokrytiu.

Komunikácia neplnila len informačnú funkciu, ale aktívne prispela k zvládnutiu reputačných výziev, k posilneniu dôvery verejnosti a k dlhodobej pozitívnej prezentácii Slovenska v zahraničí.

4.5 Prehľad financovania

Zabezpečenie prípravnej fázy účasti Slovenskej republiky na Svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka bolo od 1.1.2023 do 10.5.2024 v gescii Ministerstva hospodárstva SR. Ku dňu 10.5.2024 bola agenda súvisiaca so Svetovou výstavou EXPO 2025 Osaka delimitovaná na Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR a následne rozhodnutím ministra cestovného ruchu a športu na národnú organizáciu cestovného ruchu SLOVAKIA TRAVEL.

Príprava a realizácia účasti Slovenskej republiky na Svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka v gescii Ministerstva hospodárstva SR od 1.1.2023 – 10.5.2024 (tabuľka v eur):

EXPO 2025 Osaka		ROK 2023 MH SR			ROK 2024 MH SR		
EK		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2023	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 10.05.2024
610	mzdy	0,00	106 200,00	98 560,01	159 782,00	159 782,00	35 910,38
620	poistné do poisťovní	0,00	54 917,00	41 215,90	72 282,00	72 282,00	15 935,09
630	tovary a služby	0,00	144 883,00	74 553,24	1 332 766,00	1 324 266,00	10 481,12
640	bežné transfery	0,00	4 000,00	1 336,20	0,00	8 500,00	369,40
600	bežné výdavky spolu	0,00	310 000,00	215 665,35	1 564 830,00	1 564 830,00	62 695,99
700	kapitálové výdavky spolu	0,00	703 800,00	703 800,00	0,00	5 740 050,00	678 840,00
VÝDAVKY SPOLU		0,00	1 013 800,00	919 465,35	1 564 830,00	7 304 880,00	741 535,99

V roku 2023 boli vyčerpané výdavky v sume 919 465,35 eur. V roku 2024 ku dňu 10.5. boli vyčerpané výdavky v sume 741 535,99 eur. Bežné výdavky boli použité na mzdy, poistné do poisťovní, dohody, cestovné náhrady a marketingové aktivity. Kapitálové výdavky boli použité na projektovú dokumentáciu samostatne stojaceho slovenského pavilónu typu A.

Príprava a realizácia účasti Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka v gescii MCRŠ SR - SLOVAKIA TRAVEL od 11.5.2024 – 31.12.2025 (tabuľka v eur):

EXPO 2025 Osaka		ROK 2024 ST			ROK 2025 ST		
EK		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2024	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2025
610	mzdy	0,00	123 871,62	64 600,00	172 800,00	175 200,00	175 200,00
620	poistné do poisťovní	0,00	56 346,91	24 050,00	67 575,00	72 444,20	71 435,47
630	tovary a služby	0,00	1 313 784,88	347 337,13	9 427 645,00	5 419 600,60	5 158 370,34
640	bežné transfery	0,00	8 130,60	1 379,86	0,00	6 845,18	6 728,75

600	bežné výdavky spolu	0,00	1 502 134,01	437 366,99	9 668 020,00	5 674 089,98	5 411 734,56
700	kapitálové výdavky spolu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VÝDAVKY SPOLU		0,00	1 502 134,01	437 366,99	9 668 020,00	5 674 089,98	5 411 734,56

V roku 2024 od 11.5. do 31.12. boli vyčerpané výdavky v sume 437 366,99 eur na mzdy, poistné do poisťovní, dohody, cestovné náhrady, marketingové aktivity, prezentačné predmety, prenájom výstavnej plochy slovenského pavilónu, prenájom ubytovania pre personál slovenského pavilónu. Zároveň bol z týchto zdrojov financovaný dizajn a kreatívny koncept priestoru národného pavilónu Slovenskej republiky, ideový návrh slovenskej expozície, interaktívny video obsah slovenskej expozície ako aj zabezpečenie schválenia povolenia “Final Design Plan“ pre pridelený výstavný priestor pre Slovenskú republiku tak, aby sa mohla uskutočniť realizácia architektonického návrhu vytvoreného slovenskou architektonickou spoločnosťou.

V roku 2025 boli vyčerpané výdavky v sume 5 411 734,56 eur. Finančné prostriedky boli použité na mzdy, poistné do poisťovní, dohody, cestovné náhrady, marketingové aktivity, propagačné predmety.

Najvyšší objem bežných výdavkov bol vyčerpaný na:

- výstavbu a demontáž dočasnej stavby slovenskej expozície vrátane inštalácie, prenájmu zariadenia a potrebného vybavenia (digitálnej technológie) vrátane servisu a dopravy,
- interaktívny video obsah slovenskej expozície,
- organizačné zabezpečenie, realizáciu odborného kultúrneho a sprievodného programu,
- komplexnú prevádzku SR expozície počas konania Svetovej výstavy EXPO 2025 Osaka

Rozpočet a čerpanie za rok 2026 (tabuľka v eur)

EXPO 2025 Osaka		ROK 2026 ST			
EK		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 20.01.2026	Zostatok
610	mzdy	45 000,00	45 000,00	0,00	45 000,00
620	poistné do poisťovní	16 573,00	16 573,00	0,00	16 573,00
630	tovary a služby	46 332,00	46 332,00	0,00	46 332,00
640	bežné transfery	1 300,00	1 300,00	0,00	1 300,00
600	bežné výdavky spolu	109 205,00	109 205,00	0,00	109 205,00

700	kapitálové výdavky spolu	0,00	0,00	0,00	0,00
VÝDAVKY SPOLU		109 205,00	109 205,00	0,00	109 205,00

Ku dňu 20.1.2026 neboli čerpané žiadne finančné prostriedky.

Z plánovaného rozpočtu 18 086 580 eur bolo pre potreby Slovenskej účasti na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka celkovo od 01.01.2023 do 31.12.2025 vynaložených 7 510 102,89 eur, čo predstavuje 41,52 % plánovaného rozpočtu.

Komplexnú prípravu a realizáciu účasti Slovenska na Svetovej výstave zabezpečila Národná organizácia pre propagáciu cestovného ruchu na Slovensku SLOVAKIA TRAVEL.

ZÁVER

Účasť Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka pod hlavnou myšlienkou „Slovensko – Srdce inšpirácie“ úspešne naplnila stanovené ciele v oblasti hospodárskej diplomacie, vedy, kultúry a cestovného ruchu. Prezentácia krajiny sa sústredila na obraz moderného, inovatívneho a kultúrne sebavedomého štátu, ktorý dokáže efektívne komunikovať svoje témy aj v konkurencii 158 krajín sveta.

Kľúčové úspechy:

- **Efektivita nákladov** - vďaka strategickému rozhodnutiu vlády SR prejsť zo samostatne stojaceho pavilónu typu A na pavilón typu C, keď sa Slovenská republika pripojila k väčšine zúčastnených krajín (60% krajín malo svoju prezentáciu v pavilóne typu C), SR vyčerpalo len 41,52 % z pôvodne schváleného rozpočtu, čím ušetrilo viac ako 10,5 milióna eur z verejných zdrojov
- **Masívny zásah publika:** Slovenská expozícia s rozlohou len 68 m² dokázala vďaka atraktívnemu digitálnemu obsahu prilákať 3,8 milióna návštevníkov, čo predstavuje takmer 13 % z celkovej návštevnosti celého EXPO 2025 Osaka.
- **Výsledky v diplomacii:** Okrem prijatia viac ako 40 oficiálnych delegácií došlo k strategickým aktom, ako je podpis Memoranda o spolupráci s Japonským olympijským výborom.
- **Podpora inovácií a vedy:** Prezentácia špičkových medicínskych technológií získala medzinárodné uznanie v odborných kruhoch.

Slovenská účasť v číslach:

UKAZOVATEĽ	HODNOTA	DOSIAHNUTÝ DOPAD
Celková návštevnosť	3 800 000+	Priemerne 20 000 návštevníkov denne v slovenskej expozícii
Hospodárnosť	7 510 102 €	Vynaložených 41,52 % z plánovaného rozpočtu 18 mil. €
Mediálny dosah	1 448 107	Celkový zásah na sociálnych sieťach (Facebook, IG, LinkedIn)
Kultúrna stopa	85+	Počet umeleckých a športových vystúpení v areáli EXPO.
Ekonomická hodnota	605 450 €	Hodnota získaného mediálneho priestoru (AVE) v roku 2025
Obchodný potenciál	90+	Počet japonských partnerov zúčastnených na B2B misiách

Vyvrcholenie účasti Slovenska na EXPO 2025 Osaka prinieslo množstvo výnimočných momentov a potvrdilo, že prezentácia krajiny sa pretavila do výsledkov medzinárodného uznania, nových obchodných a podnikateľských kontaktov, ktoré prispievajú k rozvoju ekonomiky, ako aj širšej propagácii Slovenskej republiky v celosvetovom meradle.

Polročná prezentácia SR na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka dokázala, že naša krajina má čo ponúknuť – od kultúrnych hodnôt po inovatívne riešenia až po udržateľné princípy.

Slovensko sa na Svetovej výstave EXPO 2025 v japonskom meste Osaka prezentovalo ako moderná inovatívna krajina, ktorá je nielen príjemnou dovolenkovou destináciou, ale aj úspešným podnikateľským partnerom.

Slovenská expozícia si počas polročného trvania udržala vysokú návštevnosť a pozornosť publika hlavne interaktívnymi prvkami, ako pexeso s motívami slovenských hradov, aj výraznou vizuálnou stránkou – najmä bránou s prírodnými slovenskými unikátmi – a bohatou škálou exponátov, od keramiky až po moderné technické inovácie.